

VROLIJKE RAADSELS

■ door Derk Pik

In april ging het volgende probleem de wereld over. Albert en Bernard hebben net Cheryl leren kennen en ze willen weten wanneer ze jarig is. Cheryl geeft hen een lijst met tien mogelijke data: 15, 16 of 19 mei, 17 of 18 juni, 14 of 16 juli, of 14, 15 of 17 augustus. Daarna vertelt Cheryl aan Albert in welke maand ze jarig is en aan Bernard op welke dag ze jarig is. Albert zegt vervolgens: 'Ik weet niet wanneer Cheryl jarig is, maar ik weet dat Bernard het ook niet weet.' Bernard reageert: 'Eerst wist ik niet wanneer Cheryl jarig is, maar nu weet ik het wel,' waarop Albert concludeert: 'Dan weet ik ook wanneer ze jarig is.' Weet jij nu ook wanneer Cheryl jarig is?

DWDD Het probleem werd populair vanaf het moment dat een tv-presentator uit Singapore het raadsel, gebruikt bij de Singaporese Wiskunde Olympiade, op zijn Facebookpagina had gezet. Ook in Nederland werd er veel aandacht aan besteed, onder andere in het programma *De Wereld Draait Door*.

Quintijn Puite was daar op bezoek, samen met Mike Daas, Dirk van Bree en Levi van der Pol, drie leden van het Nederlandse team voor de Internationale Wiskunde Olympiade. Dirk legde het probleem glashelder uit en presentator Matthijs van Nieuwkerk, die eerst geen idee had en nog over een opkomende hoofdpijn klaagde, verzuchtte: wat gemakkelijk!

Ook Mike en Levi mochten een probleem uitleggen. Het was opvallend hoe goed deze kandidaten dat konden. De uitzending kun je terugkijken op internet: <http://goo.gl/ZvnXux>.

Kort daarna vroeg een uitgever aan Quintijn, coach van het nationale olympiadeteam, om een boek te schrijven met soortgelijke problemen. Die

uitdaging nam hij aan: in de zomer bedacht hij samen met Birgit van Dalen, eveneens coach, honderd raadsels, voor een deel afkomstig van of geïnspireerd op olympiadeopgaven.

GEEN SCHOOLWISKUNDE Een half jaar later ligt het boek al in de boekhandel. Het is een vrolijk boek geworden. Raadsels zijn gerubriceerd onder titels als *Feesten en Partijen*, *Wijn en Limonade*, *Munten en Dukaten* of *Sprookjes*. Doorbladeren van het boek laat meteen zien dat de opgaven met veel fantasie zijn ingepakt. Het is erg leuk om jezelf maar vooral ook anderen (je ouders?) aan het denken te zetten. Expliciete bovenbouwwiskunde is niet nodig; de meeste problemen zijn zelfs aan basisscholieren uit te leggen. Maar vergis je niet, veel raadsels zijn zeer pittig!

Het boek is handig georganiseerd. De opgaven staan steeds op een rechterpagina, onderaan staat een hint en de uitwerking komt op de volgende pagina links, dus na omslaan. Zo kan je het eerst zelf proberen, zonder dat je direct de oplossing ziet. Maar om te kijken of je het goed hebt gedaan, hoef je niet helemaal naar achteren te bladeren om de oplossing te vinden.

We geven als smaakmaker nog een probleem uit het boek.

QUIZ In een televisiequiz mag je kiezen uit twee deuren. Achter elke deur zit ofwel een geit ofwel een prachtige nieuwe auto. Het is mogelijk dat achter beide deuren een geit zit, of juist achter beide deuren een auto. Om je te helpen, zitten er bordjes op beide deuren (zie illustratie). De quizmaster vertelt erbij dat een van de twee bordjes waar is en het andere niet. Welke deur moet je kiezen om de auto in de wacht te slepen? ■

Birgit van Dalen en Quintijn Puite, *Wanneer is Cheryl jarig? + 99 andere wiskunderaadsels*. Bertram + de Leeuw Uitgevers. € 14,95.

